

Modernség és modernitás

Modernség és modernitás

SZEGED UNIVERSITY PRESS
2025

LITTERAE HUMANIORES

Editorial board:

Kent Cartwright, Hoczopán Szabolcs, Kiss Attila, Laczkó Sándor, Széll Márta,
Szomora Zsolt, Zenón Luis Martínez

A kötet szerkesztői:

Balázs Gábor, Gábor György, Gyenge Zoltán, Laczkó Sándor, Vörös Kata

© A kötet szerzői

SZEGED UNIVERSITY PRESS

University of Szeged

A borító Vasily Kandinsky Watercolor No. 13 (1913) című képének felhasználásával készült.

Felelős kiadó: Gyenge Zoltán

Felelős szerkesztő: Sándor Klára

Borítóterv: Gyenge Anna Júlia

Olvasószerkesztő: Daróczi Enikő

Nyomdai előkészítés és kivitelezés: Innovariant Nyomdaipari Kft.

DOI: <https://doi.org/10.14232/lh.2025.2>

ISBN 978-963-688-089-7

ISBN 978-963-688-090-3 (PDF)

ISSN 3057-9449 (Print)

ISSN 3057-9929 (Online)

Table of Contents

Bevezető	9
----------------	---

I. A modernitás filozófiai és eszmetörténeti alapjai

Gábor György

<i>A kánon megkérdőjelezői és a múlt eltörlői</i>	19
---	----

Gyenge Zoltán

<i>Az elidegenedés kultúrára tett hatása – avagy az európai civilizáció vége (?)</i>	67
---	----

Gyáni Gábor

<i>Premodern, modernizáció, modernitás, modernizmus, posztmodern, sokszínű modernitás</i>	83
---	----

Pléh Csaba

<i>A lélek szekuláris dekomponálása és az osztatlan lélek küzdelme a modern pszichológia születésekor</i>	97
---	----

II. A modern művészet metamorfózisai

Rényi András

<i>A stílus dekonstrukciója</i>	123
---------------------------------------	-----

Faludy Judit

<i>Trónkultúra</i>	139
--------------------------	-----

Basics Beatrix

A magyar szimbolizmus elfeledett festője – Hirémy-Hirschl Adolf (1860–1933) életműve az előző századforduló európai művészeti törekvéseinek kontextusában 163

Frauhammer Krisztina

Modernitás és modernség a mindennapokban és a helyi életvilágokban a Taus-sig-napló hagyaték tükrében. 181

III. Test, identitás és mesterséges szubjektivitás

Nagy Márta

O tempora, o mores! – A mesterséges intelligencia és a szerzőség kérdése 201

Csepeli György

Test és identitás 219

IV. A modernitás és a soá tapasztalata

Papp Richárd

„Annyi volt róla szó, hogy ilyen is történt, lapozzunk.” A holokauszt emlékezete magyarországi fiatalok körében. 229

Vajda Júlia

Találkozás, szembenézés, megbékélés 253

Bolgár Dániel

Ott lenni Seholsincsben. Magyar antiszemiták a zsidók nélküli világban 267

V. A modernitás határain: irodalmi, történelmi és metafizikai reflexiók

Ambrus Gergely

A filozófiai modernség kritériuma az analitikus filozófusok szerint 295

Máté-Tóth András

Modernitás és vallási sebességkorlátozás 315

Szabó Gábor

Szerb Antal és D. M. Thomas Freudot olvas (A „modern esemény” mint kulturális töréspont)..... 323

Pók Attila

Szabadkőművesség és modernizáció Magyarországon...... 337